

ÇEVİRİ ÖĞRETİMİNDE YABANCI DİL ÖĞRETİMİ: SAKARYA ÜNİVERSİTESİ MÜTERCİM TERCÜMANLIK ALMANCA BÖLÜMÜ MÜFREDATI VE UYGULAMALARININ ÇEVİRİ ÖĞRETİMİ YAKLAŞIMLARININ PENCERESİNDEN İNCELENMESİ

Gökçe Nur AKTAŞ*

Özet

Çevirmenden beklenen kaliteli, doğru veya benzeri şekilde değerlendirilebilecek bir çevirinin gerçekleşebilmesi için bazı temel kazanımlar vardır; edinçler. Bu zamana kadar var olan ve türetilmeye açık olan edinç başlıklarının temelinde “dil edinci” olduğu söylenebilir. Dil edinci kazanımı beraberinde diğer edinçlerin de yer almasıyla çevirmeni kaliteli çeviriye yönlendirmektedir. Asıl soru ise istenilen bu kaliteli çevirinin gerçekleşebilmesi için çevirmende aranan, temelde dil edinci olmakla birlikte diğer edinçlerin de nasıl kazandırıldığıdır. Lisans düzeyinde birçok üniversitede mütercim tercümanlık bölümlerinde yabancı dil öğretimi gerçekleştirilmektedir. Bu araştırma ise Sakarya Üniversitesi Mütercim Tercümanlık Almanca Bölümü özelinde müfredat incelemesi üzerinden ilerlemektedir. Zorunlu Almanca hazırlık dönemleri ile birlikte toplam on dönemde verilen derslerin içerikleri incelenmekte ve yabancı dil edinci kazanımı için uygulanan yöntemler araştırılmaktadır. Araştırma süresince akademik personelle ve bu bölümden mezun olmuş ve hala okumakta olan bir grup öğrenci ile röportaj yapılmıştır. Üniversitenin “Eğitim Bilgi Sistemi” web sitesinden edinilen ders planları üzerinden yabancı dil öğretimi kazanımı hangi derslerde, hangi sıklıkla, hangi yöntemle sağlanmaya çalışıldığı incelenmekte ve araştırmanın tartışma kısmında çeviribilimcilerin akademik çeviri öğretimi konusundaki fikirleriyle karşılaştırılmaktadır. Buna göre Türkçe literatürde akademik çeviri öğretimi konusunda elde edilen kuramsal yaklaşımların Sakarya Üniversitesi Almanca Mütercim ve Tercümanlık bölümündeki müfredatla uygunluk içerisinde olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: çeviri öğretimi, dil edinci, mütercim tercümanlık, öğretim yöntemleri, yabancı dil öğretimi

FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN TRANSLATION TEACHING: AN EXAMINATION OF SAKARYA UNIVERSITY GERMAN DEPARTMENT OF TRANSLATION AND INTERPRETATION CURRICULUM AND APPLICATIONS FROM THE PERSPECTIVE OF TEACHING APPROACHES

Abstract

There are some basic gains for the realization of a translation that can be evaluated in the quality, correct or similar way expected from the translator; acquisitions. It can be said that "language competence" is the basis of the competence titles that have existed until now and are open to derivation. The acquisition of language

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çeviribilim Anabilim Dalı, gokcenuraktas@gmail.com.

competence, along with the inclusion of other competences, directs the translator to quality translation. The main question is how the translator is required to acquire language competence, as well as other competences, in order to achieve this desired quality translation. Foreign language teaching is given in translation and interpreting departments of many universities at the undergraduate level. This research, on the other hand, proceeds through the curriculum review of Sakarya University Translation and Interpretation German Department. The contents of the courses given in a total of ten semesters together with the compulsory German preparatory periods are examined and the methods applied for foreign language acquisition are investigated. During the research, interviews were conducted with academic staff and a group of students who graduated from this department and are still studying. Through the lesson plans obtained from the "Educational Information System" website of the university, it is examined in which courses, with which frequency and with which method the foreign language teaching is tried to be achieved, and in the discussion part of the research, it is compared with the ideas of translation scientists on academic translation teaching. Accordingly, it has been seen that the theoretical approaches obtained in the teaching of academic translation in the Turkish literature are in accordance with the curriculum of the Department of German Translation and Interpretation of Sakarya University.

Keywords: *foreign language teaching, language competence, translation and interpreting, teaching methods, translation teaching*

GİRİŞ

Günümüzde bakıldığında birçok üniversitede lisans düzeyinde çeviri öğretimi gerçekleştirilmelidir. Gerçekleştirilen bu öğretimler değişen dönem ve koşullara göre şekillenmekte ve gözle görünür derece gelişmeler ve farklılıklar sunmaktadır. Çeviriyi eyleyen kişinin anadili harici başka bir yabancı dili anadili seviyesine biliyor olması değişen ve gelişen bu koşullarda “çeviri yapabilir” algısını ortadan kaldırmaktadır. Çevirinin gücüne ve olanaklarına işaret eden kavramlar, günümüzde akademik çeviri eğitimi tartışmasını şekillendirdiği için asıl görev, öğrencilerin/çeviri adaylarının çeviride kullandıkları ve başvurdukları rehberlik alanlarını tanımlamaktır. Günümüzde çeviribilim terminolojisine bakıldığında ortak kavram modeli bu araştırma alanındaki sorunlardan birini temsil etmektedir. Akalın’ın (2016) aktarımıyla, ortaya koyulan “çeviri becerisi, çeviri yetisi, çeviri yeteneği” ve benzeri farklı kavramlar arasından “edinç-edim” kavramları arasındaki diyalektik bağa dayanan “çeviri edinci” kavramı üzerinde uzlaşmaya varılmıştır (Akalın, 2016, s. 59). Çeviri öğretimi için yapılması gerekli olan bir tek şeyin başka dil öğrenmek olmadığı, bir çevirinin gerçekleşmesi için birden çok edincin gerekliliği bilinmektedir. Ancak Durukan ve Çelikay’ın belirttiği üzere, çevirinin ve dolayısıyla çeviri öğretiminin en yakından ilgilendiği konuların başında dil gelmektedir (Durukan & Çelikay, 2018, s. 166). Çeviri öğretiminde başlıca edinilmesi gereken şeyin çeviri, kültür, araştırma, uzmanlık alan bilgisi gibi edinçlerin olduğu söylenebilir. Burada yabancı dil edincinin özel bir yeri bulunmaktadır. Çevirmenin ancak erek

dile hakimiyetinden sonra ona verilmesi gereken en önemli edinçlerden bazıları yukarıda sayılmıştır. Çevirmenlik mesleği ile ilgili bilgi sahibi olan çevirmen adaylarının eğitim-öğretim seneleri içerisinde çeviri edinci (dil, metin, kültür vb.), kuram ve yöntem bilgisi aracılığıyla temel becerileri kazanmaları gerekmektedir. Verilen bütün bu edinçler, iş hayatında çevirmenin sahip olması gereken birincil edinçlerdir ve bu edinçlerin hepsi bir arada bulunmalıdır. Sahip olunan bu edinçlerin hangisiyle hangi koşullarda karşılaşılacağı, ne zaman bu edinçlere ihtiyaç duyulabileceği bilinmemektedir. Bu çalışmada, verilen edinçler içerisinde “dil edinci” özelinde araştırmalar yapılacaktır. Çevirmenlik mesleği veya akademik alanlar için yetiştirilen öğrencilerin lisans düzeyinde aldıkları derslerde “dil edinci” konusunda nasıl öğretim aldıkları; Sakarya Üniversitesi lisans düzeyindeki Mütercim Tercümanlık Almanca Bölümünün ders içerikleri dil edinci sağlayan müfredatlar çerçevesinde nitel araştırmayla betimleyici bir yöntem uygulanarak incelenmektedir.

Amaç Kapsam

Çevirmenlik mesleğinin sadece kaynak ve erek dil hakimiyeti ile yapılamayacağını farkındalığı ile yola çıkarak, çeviri eylemini gerçekleştirmek için gereken bu parametrelerin akademik çeviri öğretiminde incelenmesiyle başlanmıştır. Akademik çeviri öğretimi genelinde birçok farklı dersle aktarılmaya çalışılan çeviri ve çevirmenlik edinçlerini “dil edinci” özelinde araştırılarak Sakarya Üniversitesi Mütercim Tercümanlık Almanca Bölümünün müfredat incelemesi yapılmaktadır. Bu çalışma, “Anadil veya yabancı dil öğretimi nasıl gerçekleştirilmektedir/gerçekleştirilmelidir?” sorusu kapsamında kalınarak ilerlemektedir.

Sayılabilecek birçok edinç basamaklarının içerisinde dil edinci üzerinde ilerleyen bu çalışmanın amacı, akademik çeviri öğretiminde dil edincinin öğretim yöntemleri, çevirmen adaylarının öğrenim standartları, makale özelinde ele alınan bölümün müfredat incelemesi yapılmaktadır.

Yöntem

Lisans düzeyindeki dersler üzerinden ilerleyen bu çalışmada birtakım sorulara yanıtlar aranmaktadır. Sakarya Üniversitesi’nde lisans düzeyinde verilen Mütercim Tercümanlık Bölümünün dersleri “dil edinci” öğretimi odaklı incelenmektedir. Yapılan bu incelemeler süresince bazı sorular devamlı olarak sorulmaktadır; yabancı dil öğretimi nasıl olmalıdır, uzman

bir çevirmen için gerekli dil edinci nasıl kazandırılabilir, dil edinci kazandırma yolunda derslerde izlenen veya izlenmesi gereken yollar nelerdir gibi sorularla ilerlenmektedir. Çeviri öğretimi özelinde yabancı dil öğretiminin nasıl olası gerektiği konusunda kuramcıların bakış açıları incelenmektedir. Sakarya Üniversitesi'nin "Eğitim Bilgi Sistemi" üzerinden elde edilen ders planları üzerinden sadece dil edinci kazanımına yönelik dersler tablolştırılarak verilmekte ve dersler içerik, amaç, yöntem ve benzeri parametreleri ile incelenmektedir. Akademik çeviri öğretimi konusunda çeviribilimcilerin yaklaşımlarının Sakarya Üniversitesi özelinde yabancı dil öğretimini ne derece karşıladığı ne ölçüde farklılaştığı incelenecek ve bu farklar ya da benzerliklerin gerekçeleri akademik personel ve bir grup öğrenci ile yapılan röportaj yöntemiyle toplanan veriler ışığında değerlendirilecektir. Röportaj soruları birinci kısımdaki çeviribilim öğretimi konusunda kuramsal bakış sergileyenlerin yabancı dil özelindeki yaklaşımlarından hareketle hazırlanmıştır.

Öncelikle çalışmanın birinci kısmında çeviribilimcilerin akademik çeviri öğretimi konusundaki yaklaşımları gözden geçirilmektedir. Özellikle de bunun içerisinde dil öğrenimi konusundaki yaklaşımlara dikkatlice bakılmaktadır. İkinci bölümde ise müfredat incelemesi esnasında Sakarya Üniversitesi'nin "Eğitim Bilgi Sistemi" web sayfasından alınan ders planların verilmekte olan ders içeriği, ders tanımı, öğretim yöntemleri ve benzeri ders bilgileri üzerinde bölümde verilmekte olan yabancı dil öğretimi üç gruba ayrılarak tanımlanmaktadır. Bu gruplar yabancı dil edinci kazanımı açısından A (katkı sağlayan), B (dolaylı katkı sağlayan) ve C (katkı sağlamayan) olarak ayrılmaktadır. Üçüncü bölümde ise yapılan röportajlarla elde edilen bulgular paylaşılacak ve elde edilen bilgilerle bir değerlendirme yapılacaktır.

1. AKADEMİK ÇEVİRİ ÖĞRETİMİNİN ANA HATLARI

Çevirinin toplumdaki varlığı, alanının genişlemesi ve çeviriye olan talebin artması, çevirinin bilimsel düşüncesini ve değerlendirmesini ortaya koymaktadır. Bu nedenle çeviri alanında talebin neden olduğu bilimsel tartışma daha kapsamlı bir şekilde gelişmiştir. Yüzlerce yıllık geçmişe sahip çeviri faaliyetleri, çeviri çalışmaları düzeyinde akademik nitelikler kazanmıştır. Akademik çeviri öğretimi Türkiye ve dünyada yeni bir olgudur. Akalın ve

Gündoğdu'nun (2010) yazmış oldukları makalede, çeviri öğretimi için ağırlıklı olarak bir "çeviri" uygulaması olduğu, hatta bazı çeviri çalışmalarının yabancı dil öğretimi bölümünde veya dil öğretimine dayalı dil ve edebiyat bölümünde yapıldığı söylenebilir. Üniversite çeviri bölümlerinin açılmasıyla birlikte üniversitelerde "çeviri" olgusu bilimsel olarak incelenmeye başlanmıştır (Akalın & Gündoğdu, 2010, s. 80).

Çeviri, yüzlerce yıldır devam eden bir faaliyettir. Çevirinin amacı, toplumun karşılaştığı her ortamda anlaşılabilir olanı fark ettirmektir. Uygulamalı alanlarda çeviri tarihi söz konusu olduğunda, tarihi akademik çeviri öğretiminden çok daha uzundur. Son 30 yılda çeviri fikirlerine dayalı tüm teorik yöntemler ve "çeviri çalışmaları" insanların ilgisini çekmiştir. Çeviri öğretimi olmasa bile çevirinin varlığı, önceki yıllarda olduğu gibi çeviri öğretiminin varlığından şüphe duyulmasına neden olmuştur.

Albiz'in (2020) makalesinde belirttiği gibi, çeviri öğretiminin başlangıcını anlamak için, çeviri öğretiminin neden önemli olduğunu açıklayan bir cevap ve kısa bir tarih önemlidir. Cevap ararken çevirinin öneminden bahsetmek gerekir. Ammann, çevirinin hedeflere ulaşmak için gerekli olduğunu, Vermeer ise çevirinin özel bir iletişim yolu ve iletişimin özel bir davranış biçimi olduğunu söylemektedir. Bu işlemin temel özelliklerinden biri, her zaman belirli bir hedefe doğru hareket etmesi ve tercüme edilmemesi için hiçbir neden olmamasıdır (Albiz, 2020, s. 938; Ammann, 2008: 54-58).

Akademik çeviri öğretiminin temel yönü, yalnızca uzman sözlü ve yazılı çevirmenler yetiştirmek değildir. Çünkü üniversite yapısına göre çeviri öğretimi gerçekleştiren kurumlar düşünüldüğünde bu bölümlerin ağırlıklı olarak lisans dersleri verdiği görülmektedir. Bu durumda gerçekleştirilen öğretim "mesleki öğretim" değildir, çünkü çeviri bölümünün bulunduğu "Edebiyat, Sosyal Bilimler, Beşeri Bilimler" bölümü bu süreçte akademisyen ve eğitimci yetiştirmek gibi başka bir görev üstlenmektedir. Fakültelerin öğretiminde, "sosyal bilim uzmanları" yetiştirme hedefinin bir kariyer oluşumuyla örtüştüğü ya da aştığı görülmektedir. Bu açıdan, çeviri bürolarının öğrencilerin çeviri problemlerinin üstesinden gelmek için başvurdukları acil durum planının dışında bir kapsam ve etki alanı olduğu vurgulanmalıdır. Bu açıdan akademik çeviri öğretimi, mesleki öğretimin beraberinde sosyal bilimler alanında da mesleki bir öğretimdir. Ancak, çeviri öğretimi akademik bir öğretim modeli olmasına karşın,

temel amaçlardan biri elbette öğrencilere çeviri edinci kazandırmaktır. Uygulamada bu edinç etkili olduğu sürece başarıdan söz etmek mümkündür (Akalin, 2016, s. 58).

Çeviri eyleminin bir amacı olması ve bu amaçla yapılması, çeviri öğretiminin önemli hedefler doğrultusunda şekillenmesini gerektirmektedir. Çeviri öğretiminin asıl amacı çeviri edinçlerinin kazanım sürecine dayanmalıdır. Akademik çeviri öğretiminde çeviri elde etme süreci çok önemli bir süreçtir ve amacı dil, metin, kültür ve diğer edinçlerle çeviriyi elde etmek olmalıdır. Durukan, çeviri öğretiminin içeriğinin dil ve kültürel edinçlerinin geliştirilmesini, çeviri eleştirisi dahil çeviri metotları ve teorileri hakkında bilgi vermeyi, çeviri tarihi anlayışını iyileştirmeyi ve edebi becerilerin geliştirilmesini içerdiğini vurgulamaktadır. Bununla beraber, gelişen dil edinçleri, çeviri eleştirisi, çeviri teorisi ve çeviri tarihi dersleriyle karşılaştırıldığında, lisans seviyesinde akademik çeviri öğretimi esas olarak performans odaklıdır ve bu sebeple farklı unsurlarla bağlantılıdır (Albiz, 2020, s. 939; Durukan, 2018: 18). Günümüzde çeviri öğretimi ile alakalı tartışmalar her düzeyde yapılmaktadır. Çeviri öğretiminin ne olduğu veya olması gerekli olduğu ile alakalı akademik düzeyde pek çok araştırma söz konusudur ancak ortak bir çıkarım vardır denilebilir ki; çeviri yolu ile çeviri öğretilemez (Akalin & Gündoğdu, 2010, s. 83). Çeviri öğretimi yalnızca yöntem geliştirme ile sınırlı değildir, hem de pek çok faktörün ayrıntılı bir biçimde değerlendirilmesini gerektirir. Teorik bilgi, yöntem bilgisi ve metin bilgisi en temel bileşenlerdir. Bu üç alan birbiriyle ilişkilidir ve koordine edilmeli ve organize edilmelidir ve çeviri öğretiminin önemli bir parçasıdır.

Öğretimin amacı, öğrencilerin öğretim sürecinin sonunda edindikleri ve öğretim yolu ile elde etmeyi planladıkları arzu edilen niteliklere uygun görülmektir. Öğretimin amacı, öğretme ve öğrenmeye rehberlik etmek, öğrencinin hedef davranışının tanımını belirlemek ve öğretime katılan bireyler arasında daha sağlıklı iletişim sağlamak ve bu araştırmanın teması olan öğretimi ölçme ve değerlendirmenin temelini yaratmak için yeterlidir. Öğretimin temel başlangıç noktası, bir kişinin probleminin nasıl öngörülebileceğidir. Çeviri öğretiminde uygulamalı dersler için bu meselenin, nasıl bir çevirmenin öngörüldüğü şekline dönüştürülmesi, çalışmanın çıkış noktası olarak anlamlıdır (Durukan, 2017, s. 237).

Durukan (2017) yazılı çeviri için uygulamalı derslerin hedeflerinin şu şekilde olması gerektiğini belirtmiştir:

1. Kaynak dilde okuduğunu / dinlediğini anlama (dil/metin/kültür edinci)
2. Kaynak dilde terminoloji bilgisini ve alansal dil kullanımını tanıma (dil edinci)
3. Kaynak dilde metin özelliklerini tanıma (dil/metin/kültür edinci)
4. Basılı/elektronik kaynaklar, not blok gibi uygun yardımcı araç ve gereçleri kullanma (yöntem bilgisi)
5. Çeviri durumuna uygun stratejiyle çeviri yapma (kuram/yöntem bilgisi)
6. Erek dilde terminolojiyi ve alansal dili kullanma (dil edinci)
7. Erek dilde metin oluşturabilme (yazılı / sözlü anlatım yapabilme) (dil/metin/kültür edinci) (Durukan, 2017, s. 243)

Çeviri öğretimi denilince akla gelen ilk, ana dil ve yabancı dil edinçlerinin geliştirilmesi gelmektedir. Bu varsayım Akdağ'ın (2016) da ifade ettiği gibi üzere bu varsayım doğrudur ancak eksiktir. Çeviri öğretiminde dil edincinin geliştirilmesi hedeflenmektedir, ancak hedeflerin hepsi dil edincini geliştirmek değildir. Bu sebeple dil öğretimi ve çeviri öğretimi kavramlarının ayrımı yapılmalıdır. Çevirmen yetiştirmek için verilen kısa süreli öğretimler ve lisans çeviri öğretimleri de ayırt edilmelidir. Çevirmen yetiştirmeyi hedefleyen öğretim, adaylara birikmiş bilgi sağlamayı amaçlamaktadır. Bu öğretim türünde öğrenciler hangi durumlarda hangi formüllerin uygulanabileceğini, yani hangi sorunların hangi yöntemler ile çözülebileceğini öğrenirler. Dolayısıyla kısa süreli çeviri öğretiminde uzun süreli hedeflerin ve kısa vadeli hedeflerin tutarlı olduğu görülmektedir (Akdağ, 2016, s. 67)

Andrew Chesterman ise çevirinin sadece uygulamalı bir eylem olarak görülmesi yanılığını belirterek, kuram bilgisi olmadan gerçekleştirilen çeviri edimini, bilinçsizce ve anlamadan çeviri yapmak olarak betimlemektedir. Chesterman'a göre kuram, çeviri sürecinde alınan kararları yönlendiren önemli bir araçtır (1884:9; aktaran, Seymen, 2017, s. 89).

Farklı ülkelerin ve farklı sektörlerin, farklı özel hedefleri olması doğal olsa da hedefler açısından ortak paydanın sağlanabilme durumunu belirten Akdağ, Gonzalez Davies tüm üniversitelerin öğretim hedeflerinde yer alabilecek hedefleri sıralamıştır:

- Rekabetçi pazarın bir parçası olarak, uzmanlık ve teknik becerilere sahip en az iki yabancı dilde çevirmen yetiştirmek
- Yayın sektörü için ana dilde editörler ve redaktörler geliştirmek
- Mezunlara gazetecilik, radyo-sinema-televizyon, halkla ilişkiler, turizm ve şirketlerde uluslararası ilişkiler pozisyonlarında yer almaları için gerekli altyapıyı sağlamak
- Öğrencileri yabancı dil ve anadil öğretimine hazırlamak
- Öğrencileri lisansüstü çalışmalar ve araştırma için hazırlamak (Gonzalez Davies, 2004, s. 72; aktaran, Akdağ, 2016, s. 68).

Çeviri öğretimi veren kurumların sorumluluğu, çevirmen adaylarına çeviri edinçlerini kazandırmak, adayların kendi çeviri stratejilerini oluşturmalarını ve süreçte ustalaşmalarını sağlamak; öğretim sırasında ve sonrasında işlevsel bir biçimde işleyecek çeviri yöntemleri geliştirmektir. Çevirmenin kültürünü, dünya bilgisini ve dünya görüşünü hesaba katmak, çeviri sürecinde kişisel faaliyetler olarak algılama ve yorumlamada etkilidir ve bu sebeple evrensel ve pratik değer yöntemleri geliştirmenin zorluklarını görülebilmektedir. Akademik çeviri öğretimi, yöntemsel bilginin pratik değerini elde ederken, öğrenciler arasında nesnel standartlar üzerinden bir teori anlayışı oluşturmayı ve teorik bilgiyi belirli çeviri uygulamalarında kullanmayı hedeflemektedir (Akalin & Gündoğdu, 2010, s. 83).

1.1. Akademik Çeviri Öğretiminde Yabancı Dil Edinci

Çeviri bölümlerini kazanmış öğrencilerin büyük bir kısmı öğretim dili olan yabancı dili yeterli seviyede bilmemektedir. Bu sebepten öğrenciler lisans öğretiminden önce bir yıl hazırlık sınıfında okumaktadırlar. Hazırlık sınıfını başarı ile tamamladıktan sonra lisans sürecine geçen öğrenciler yabancı dil öğretimine devam ederken bir yandan da çevirinin kuramsal ve yöntemsel bilgileri verilmektedir. Bu öğrenciler, içinde yaşadıkları toplumun kültür ve dilinin ortak kullanıcılarıdır, öğretimleri sırasında öğrendikleri yabancı dilin kültürel bilgisini ve mesleki öğretimde karşılaştıkları metin kültürünü edinmişlerdir. Bu anlamda çeviri tüm bu ana özellikleri ve becerileri kendi içinde bulunduran bir edinç, aynı zamanda da bir yetenek işidir (Şevik & Gündoğdu, 2018, s. 80). Çeviri ister bir edinç ister bir yetenek etkinliği olsun, her iki durumda da

öğretimin önemi mutlakdır, çünkü her iki durumda da gerekli olan çeviri edinci Eruz'un da belirttiği gibi ancak çeviri öğretimi ile kazanılır (Şevik & Gündoğdu, 2018, s. 80; Eruz, 2008, s.211). Meslek olarak çeviri yetkinliktir. Çeviri öğretimi, toplumsal çeviri bilinci ile ilişkili çeviriye dizgesel bir yaklaşım kazandırma sürecidir. Höning, çeviri hakkında yaygın ve yanlış olarak bilinmekte olan görüşleri akademik çeviri öğretiminin başından düzeltilmesini gereken bir sorun olarak görmekte ve bu soruna "çeviri edinçsizliği" demektedir (1992: 67-72; aktaran, Seymen, 2017, s. 87). Böylece edinçsizlik sorunu çözülmeyen çeviri edincinin kazandırılması mümkün değildir. Çevirmen adayının potansiyeli ancak öğretimde edindiği bilgi ve becerilerle geliştirilebilir. Yetenek tek başına yeterli olmamaktadır. Yetenek, mesleğin başarılı uygulamasını etkileyen faktörlerden sadece bir tanesidir ve çevirmenlik mesleğindeki yetenekler de çeviri faaliyetlerinin başarısına katkı sağlar.

Çeviri öğretiminin en temel özelliği, çevirmen adaylarının anadil ve yabancı dil edinçlerini edinmeleri ve geliştirmeleridir. Aday öğrencilerin sahip olacağı kaynak dil ve hedef dil edinçlerinin, çeviri edinçlerinin oluşması için tek koşul değil, ön koşul olduğu söylenebilir. Dil edinci bütün edinçler için bir çeşit temel oluşturmaktadır (Haldan, 2016, s. 41). Çevirmenler her iki dile de yeterli hakimiyete sahipse, kaynak metni dil düzeyinde anlayabilir ve hedef metne dönüştürebilirler. Ancak bir başka önemli nokta da öğrencilerin dili kullanma yetisine sahip olmalarıdır. Sadece dili bilmek ve metnini anlamak veya başka bir dile çevirmek çeviri için yeterli bir standart olmamakla birlikte, anadili ve yabancı dili etkin bir şekilde kullanmak ve her çeviri durumuna uygulayabilmek gerekmektedir. Höning ise bu durumu çevirmenin yaptığı çevirideki hata payının en aza indirilebilmesi için dile hakimiyetinin yanı sıra anadilde veya yabancı dilde var olan eksiklerinin de farkındalığıdır (Höning, 1991: 11-12; aktaran, Haldan, 2016, s. 41-42).

Konu çeviri edinci olduğunda, hangi becerilere doğuştan veya çevirmenin sonradan sahip olması gerektiği son yıllarda gündemde olan konu haline geldi. Bu durumda, son yıllarda dil merkezli yetkinlik yaklaşımının yerini daha kapsamlı araştırmalar almıştır. İletişim hızının artış göstermesi, farklı alanlarda edinç geliştirme ihtiyacını da beraberinde getirmektedir. Hayatın neredeyse bütün alanında teknolojik unsurların bu denli etkili olması, çeviri uygulamalarında teknolojinin durumunu kaçınılmaz olarak iyileştirmektedir. 1960'lı yıllardan başlayarak

(Durukan & Çelikay, 2018) bu alanda kurulan dil odaklı çeviri anlayışı, uzun yıllardır öğretim görmüş çevirmenlerin öğretim sürecini doğrudan etkilemiştir. Edinç kavramının çeviri başlığı altında yeti, yetenek, beceri kavramlarından öncelikli yere gelmiş olması bir açıdan, sadece dil kullanımı hakimiyetinin uygulamalarda yeterli olamayacağına anlaşılması olarak söylenebilir. Çeviri öğretiminin temel ilkeleri açısından bakıldığında çevirmenden beklenmekte olan dil edinci, hem kaynak metnin yorumlanmasında etkinleşen kaynak dile ilişkin bilgi ve becerileri hem de erek metin oluşturmada etkinleşen erek dile ilişkin bilgi ve becerileri kapsamakla beraber, çok daha geniş bir beceri alanını belirtmektedir (Akalin, 2013, s. 128-129).

Çeviri sektörüne profesyonel çevirmen yetiştirme çabalarının her geçen gün arttığı ve her yıl farklı içeriklerin ekleneceği görülmektedir. Araştırma içeriğine bakıldığında ve çeviri edinçlerinin gelişimini kronolojik sırayla tanımlamaya çalışırken, yetkinlik yaklaşımının dil odaklı bir yaklaşımla başlayıp zamanın geçişi, yaşam koşullarındaki ve ihtiyaçlardaki değişiklikleri beraberinde getirmesi şaşırtıcıdır. Çeviri öğretiminin akademik ortama girmesiyle birlikte, çeviri öğretimi üzerine giderek daha fazla araştırma yapılmaktadır. Bu çalışmalarda çeviri nasıl öğretilir sorusu ortaya çıkmaktadır. Bu durum, çeviri öğretiminde izlenecek yöntemin belirlenmesi ve bu doğrultuda cevap aranması gerektiğini, yani çeviri öğretiminde öğrenciler için amaç ve başarının ne olacağını göstermektedir. Bu araştırmalar sonucunda ise, öğrencilerin çeviri öğretiminde beklenen davranış değişikliklerine dayalı çeviri edinçlerini edinmeleri gerektiğini göstermektedir. Çeviri ustaları olarak kabul edilebilecek kazanımlar elde etmek için çevirinin doğasını (yani nasıl yapıldığını) anlayabilmelidir. Çevirinin doğasını anlamak veya çevirmen olmak birçok edince hakim olmayı gerektirdiğinden, çeviri edinci genel bir kavram olarak kabul edilir. Başka bir deyişle, gelişmiş edinçler olarak kabul edilen çeviri edinçleri, bazı ikincil edinçler içerir. Yukarıda belirtilen çeviri alt edinçlerinin bu konu ile uğraşan araştırmacılar arasında farklı olduğu iyi bilinmesine rağmen, kökenlerinin ve temellerinin aynı olduğu söylenebilir. Araştırmanın teorik çerçevesine dayalı olarak edinç kavramını ve çeviri edinci yöntemlerinin anlamını ayrıntılı olarak ele almak önemlidir.

1.1.1. Dil Edinci

Dil edinci anadil edinci ve yabancı dil edinci olarak ikiye ayrılır. Çevirmenlerin bu özelliklerin iki tür edince sahip olması beklenmektedir. Haldan'ın deyimi ile dilde yetkin bir

çevirmenin çalışma diline ait çeşitli dil bilgileri; dil grameri, kelime bilgisi, deyimsel yapı, görsel ve edebi özellikler de dahildir. Burada çevirmenlerin dilin gelişimi ve evrimine duyarlı olması beklenir (Haldan, 2016, s. 41). Şevik ve Gündoğdu'ya (2018) göre dil edinci kişinin yetenek, beceri ve bilgisinden oluşmaktadır. Çevirmen hem anadil edincine hem de yabancı dil edincine sahip olmalıdır. Bu edinçlerin arasından anadil edinci çeviri eyleminin her aşamasına etki etmektedir (Şevik & Gündoğdu, 2018, s. 81). Anadil, kişinin yaşadığı topluma göre değişen ve esas olarak sosyal dil ile etkileşim ve beyindeki dil merkezinin olgunlaşmasıyla gelişen değişken bir sembol sistemidir. Dil göstergelerinin sosyal yaşamı düzenleme, kimlik oluşturma, değer taşıma ve iletişim sağlama gibi birçok işlevi vardır. Yazar'ın (2014) makalesine bakıldığında anadiline hakim olamayan öğrencilerin diğer derslerde zorlandıklarını belirtmektedir. Bu nedenle anadil seviyesi yüksek olmayan çevirmenlerin zorluklarla karşılaşacağı da doğal bir sonuçtur (Yazar, 2014, s. 89). Acar'a (2017) göre ise dil edinci, çalışma dillerinin yapı ve geleneklerini anlayabilmek ve dillerdeki değişimlere duyarlılık geliştirmeyi kapsamaktadır (Acar, 2017, s. 444). Anadil dersleri hem anadil edincinin hem de yabancı dil edincinin etkin kullanılabilmesi için önemlidir. Dilin düşünceyi ifade etmesi ve düşüncenin ifade etmesi gerekir. Böylece dil ve düşünce iç içe geçmiştir. Dil, söz konusu toplumun ruhunu yansıtır. Ruhunu anlamayan bir insanın ruhunu, düşüncelerini ve yaşam tarzını kavrayamaz. Ancak bu kavramlar bireyin beyinde olduğu ölçüde çeviriyi anlamaya ve şekillendirmeye başlar, böylece başka bir dil öğrenir. Buradan bir hipotez çıkarabiliriz: Anadili öğrenmek ikinci bir dil öğrenmenin temelidir. Çünkü dil kuralları, dili kullanan kişilerin zihniyetine göre şekillense de düşüncelerini belirli bir sisteme yerleştirerek dilin gelişmesine yol açmaktadır. Daha önce de belirtildiği gibi, dil edinçleri ve yabancı dil edinçleri tek başına işlevsel çeviri için yeterli değildir, çünkü çeviri sürecinde sözcükler bir dilden diğerine değiştirilmez. Ancak bu, dil edinçlerini hafife aldığımız anlamına gelmez. Çünkü dil edinci nihayetinde tüm edinçler için bir temel oluşturur. Çevirmenler için, çeviri dilinin kelime dağarcığını ve gramer yapısını anlamak çok önemlidir. Burada, çevirmenin anadilinin inceliklerini tüm yabancı dil edinçlerinden daha iyi anladığı vurgulanmalıdır. Bu nedenle çevirmenler, çeviri hatalarını önlemek için yabancı dil edinçlerinin eksikliğini farkında olmalıdır. Çünkü yabancı dil edinçlerini düzeltmek için başka araçlar da kullanılabilir. Burada en önemli şey, yabancı dil edinçlerinin ne zaman yetersiz kaldığının ve ne zaman geliştirmeniz gerektiğinin farkında olmaktır. Yetersiz yabancı dil edinçleri çeviri

sürecinde özellikle metnin boyutu söz konusu olduğunda büyük zorluklara neden olabilir; özellikle metin alma ve metin üretimi sırasında yabancı dil edinçlerinde kusurlar ortaya çıkar. Çevirmenler ayrıca dilin sürekli değişiminin ve yenilikçiliğinin farkında olmalı ve kendilerini güncel tutmalıdır.

2. BULGULAR VE BULGULARIN AKADEMİK ÇEVİRİ ÖĞRETİMİ YAKLAŞIMLARI IŞIĞINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Araştırmanın bu kısmında Sakarya Üniversite Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı, 2020-2021 eğitim-öğretim yılına kadar Çeviribilim (Almanca) adı altında öğretim vermektedir. Adı ile birlikte değişmekte ve gelişmekte olan ders içerik ve kapsamı incelendiğinde, adı ve içeriği değişmeden önce bölümde daha çok dil edincinden ayrı ağırlıklı olarak kuramlara, çeviri yöntemlerine ve teori ağırlıklı derslere yer verildiği görülmektedir. 2020-2021 dönemlerinden önce bölüme gelen çevirmen adayları öğrencilerin yabancı dil edincine hakim olarak alındığı varsayılarak, var olan bu yabancı dil edincinin üzerine araştırma, metin, çeviri, teknoloji ve diğer edinçlerin dersler içerisinde birleştirilerek verilmekte olduğu görülmektedir. Yabancı dil edinci, sene başında yapılan muafiyet sınavından yetersiz puan alan öğrencilerle hazırlık sınıflarında verilmeye başlanmak ve hazırlıktan sonra devam eden lisans döneminde dört yıl boyunca seçmeli olarak İngilizce ve Rusça seçenekleri ile öğrencilere sunulmaktaydı. Ancak değişen ve gelişen yeni sistemle birlikte yabancı dil edinci kazanımı üzerine durulmakta ve bölümün temel dili olan Almanca lisans son sınıfa kadar öğrencilere zorunlu olarak; İngilizce ve Rusça farklı dönemlerde zorunlu ve seçmeli olarak verilmektedir. Aktif olarak yabancı dil kullanılan yazılı ve sözlü çeviri dersler bulunmaktadır.

Çalışmanın bu bölümünde Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Almanca Bölümü ders programında yer alan dersler dil edinci kazanımı açısından incelenmekte, öğretim yöntemleri araştırılmakta ve değerlendirilmektedir. Fen Edebiyat Fakültesi bünyesinde faaliyet gösteren Almanca Mütercim Tercümanlık Bölümü, Almanca Mütercim ve Tercümanlık, İngilizce Mütercim ve Tercümanlık ve Rusça Mütercim ve Tercümanlık olmak üzere üç anabilim dalından oluşmaktadır. Yalnızca Almanca Mütercim ve Tercümanlık Anabilim dalına öğrenci

alımı yapılan bu bölümde bir yıl zorunlu Almanca hazırlık sınıfı bulunmaktadır. Lisans ve lisansüstü öğrencilerinin yazılı ve sözlü çeviri alanlarının gelişimine göre piyasaya etkin bir şekilde girebilmelerini ve bilimsel araştırma yapabilmelerini amaçlayan bölüm böylelikle öğrencilerine bilimsel, teknik ve mesleki gelişimleri takip etme sürecinde çeviri becerilerini öğrenmeleri için bu gelişmelerden kaynaklanan farklı koşullara uyum sağlayabilmeleri için yetiştirmeyi de amaçlamaktadır. Mezun öğrencilerinin hangi nitelik/yeterliliklerle donanmış olmasını belirttikleri program çıktıları 11 maddeden oluşmaktadır;

- 1. Çeviri ve Çevirmenlik ile ilgili yeterli bilgi birikimi ile kuramsal ve uygulamalı bilgilerini alanlarında kullanabilme becerisi.*
- 2. Çeviri alanındaki problemleri saptama, tanımlama, formüle etme ve çözme becerisi; bu amaçla uygun analiz ve modelleme yöntemlerini seçme ve uygulama becerisi.*
- 3. Çeviri sürecini veya ürününü, diller arası kültürel farklılıkları ve uzmanlık alan terminolojilerini de gözeterek anlama, yorumlama, ilgili sorunları çözme ve çağdaş yöntemleri uygulama becerisi.*
- 4. Diğer dallara ilişkin edineceği kuramsal bilgileri, çeviri edimine aktarabilme becerisi. Alan dışı ders almış olması. Disiplinler arası farkındalık edinir.*
- 5. Çeviri uygulamaları için gerekli olan çağdaş araçları seçme, kullanma, geliştirme ve/veya bilgisayar destekli çeviri programları gibi bilişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanma becerisi.*
- 6. Çeviri süreci, öncesi ve sonrasına dair çalışmalarla ilgili olarak analiz etme, arşivleme, metin çözümleme ve yorumlama becerisi.*
- 7. Bireysel ve/veya çeviri projesi bağlamında ekip üyesi olarak etkin biçimde çalışabilme becerisi.*
- 8. Dil yetisini sözlü ve yazılı olarak kuracağı iletişimlerde kullanma becerisi.*
- 9. Yaşam boyu öğrenme bilinci, bilgiye erişebilme, bilim ve alanla ilgili gelişmeleri takip edebilme ve uyarılma becerisi.*
- 10. Alanıyla ilgili mesleki etik ve sorumluluk bilinci.*
- 11. Çevirmenliğin ve çeviri uygulamalarının evrensel ve toplumsal boyutlardaki konumu ve etkileri konusunda farkındalık (Eğitim Bilgi Sistemi, 2021).*

11 maddelik bu program çıktısından da anlaşılmaktadır ki tezin birinci bölümünde ele alınan bütün edinçlerin kazandırılması hedeflenmektedir. Bölümün ilerleyen kısımlarında program çıktıları doğrultusunda ders planları incelenerek hedeflenen dil edinci kazanımları incelenmektedir. Yapılmakta olan incelemeler temelinde program çıktılarının 8. Maddesini içeren dersler çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Çalışmanın ilerleyen safhalarında bölümün ders

planları zorunlu ve seçmeli dahil olmak üzere her biri tablolar halinde verilmektedir. Verilmekte olan bu tablolardaki dersler üç gruba ayrılarak incelenmektedir;

- A grubu dersler doğrudan dil edincine katkı sağlayan,
- B grubu dersler birincil amacı dil edincini geliştirme olmayıp yabancı dil edincine ikincil seviyede katkı sağlayan,
- C grubu dersler ise hiçbir surette yabancı dil edincine katkı sağlamayan derslerdir.

Tablo 1. Hazırlık Sınıfı Ders Listesi

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 000	Almanca Hazırlık	Zorunlu	Almanca	30+0	30	30
AMT 001	Almanca Hazırlık	Zorunlu	Almanca	26+0	26	52
AMT 002	Çeviri Alanı Semineri	Zorunlu	Almanca	3+0	3	8
Toplam					59	90

Bölüme girmeye hak kazanan öğrenciler isteğe bağlı olarak henüz dönem başlamadan Almanca muafiyet sınavına girmektedirler. Girilen sınavdan B1 ve üzeri başarı puanı alan öğrenciler hazırlık sınıfından muaf olarak direkt olarak lisans öğretimine geçebilmektedirler. Sınavdan geçerli başarı puanını alamayan veya kendi isteği ile hazırlık okumak isteyen öğrenciler bir yıl boyunca Almanca dil öğretimi almaktadırlar. İki yıl tekrar hakkı tanınan bu sınıfta ikinci seferde de geçerli not alınmadığı takdirde öğrencinin bölüm ile ilişkisi kesilmektedir. Okuma, yazma, dinleme, konuşma ve gramer olarak beş farklı ana ders altında verilmekte olan Almanca dil öğretimi öğrencilerinin lisans öğretimine geçmeden önce minimum B1 seviyesinde dil edincine sahip olmalarını amaçlamaktadır.

“Temel Yetenek Testi” ni başarı ile geçen öğrenciler yabancı dil bölümünde tercih yapabilmek için daha sonrasında “Yabancı Dil Testi” ne girmektedirler. Sakarya Üniversitesi Mütercim ve Tercümanlık Bölümü Almanca öğretim vermesine karşın bölüme yapılan öğrenci alımlarında “Yabancı Dil Testi – İngilizce” sınavından alınan puanı baz almaktadır. Bu durum bölüme gelen öğrencilerinin Almancayı hiç bilmiyor olabilme ihtimalini ve dil edinci kazanım süreçlerinin oldukça uzun sürebilme ve uzun vakit alabilme ihtimalini de beraberinde getirmektedir. Yaşanılan bu durum birçok üniversitenin yabancı dil bölümlerinde görülmektedir. Öğretim dilinin Almanca, Fransızca, Çince veya herhangi bir yabancı dil olmasına rağmen

bölümler öğrenci alımlarını İngilizce sınav puanları ile yapmaktadır ve bu durumda Sakarya Üniversitesi örneğinde görülmekte olduğu gibi dil edinci kazanımını yavaşlatmaktadır.

“AMT 001 Almanca Hazırlık” ders uygulamasına bakıldığında bölüm vermekte olduğu 26 kredilik dersin yanında öğrencilerden almakta oldukları derslerinin dışında 26 saatlik ekstra çalışma yükü vermektedir. Hazırlık sınıfı baştan sonra dil öğretimi için hazırlanmış olan bir öğretim dönemidir. Ancak lisans dönemine geçildiğinde dersler kuramsal ve uzmanlık alanlarına doğru yönelmektedir. Bu sebepten araştırmanın devamında yapılan ders incelemelerinde yabancı dil edinci kazanımı açısından gruplandırmaya gidilmektedir. **A**, **B** ve **C** olarak üç gruba ayrılan bu derslerde; **A grubuna** dahil edilmekte olan dersler direkt olarak yabancı dil edinci kazanımı sağlamakta, **B grubunun** kapsamakta olduğu dersler dolaylı olarak yabancı dil edincine katkı sağlamakta ve **C grubu** altında yer almakta olan dersler ise yabancı dil edincine katkı sağlamamaktadır.

Tablo 2. 1. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
TUR 101	Türk Dili	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
AMT 109	Sözlü Anlatım	Zorunlu	Almanca	4+0	4	5
AMT 117	Çeviri Uygulamaları I	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	5
AMT 101	Çeviri ve Çevirmenliğe Giriş I	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	5
AMT 113	Dilbilim I	Zorunlu	Almanca	4+0	4	5
AMT 115	Almanca I	Zorunlu	Almanca	4+2	5	6
Toplam					25	30

Tablo 3. 2. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
ING 190	İngilizce	Zorunlu	İngilizce	4+0	4	4
AMT 110	Yazılı Anlatım	Zorunlu	Almanca	4+0	4	5
AMT 118	Çeviri Uygulamaları II	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	5
AMT 102	Çeviri ve Çevirmenliğe Giriş II	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	5
AMT 114	Dilbilim II	Zorunlu	Almanca	4+0	4	5
AMT 116	Almanca II	Zorunlu	Almanca	4+2	5	6
Toplam					25	30

A Grubu

“Sözlü Anlatım” dersinde amaç öğrencilerin Almanca B1-B2 düzeyini, özellikle sözlü anlatım yeteneklerini geliştirmektir. Derste yazılı, görsel ve işitsel materyaller kullanılarak öğrencilerin Almanca dil edinci kazanımını sağlanmakta ve geliştirilmektedir. İnteraktif bir şekilde ilerleyen bu derste sunulan Almanca veya Türkçe metin, video, ses kaydı ve benzeri kaynakları karşı önce kaynak dilde sözlü olarak yorumlama, özetleme veya açıklama şeklinde başlarken daha sonra aynı eylemi hedef dil ile yapılarak ilerlemektedir. Bu sayede öğrenciler hem dil içi hem de diller arası çeviri yapmakta, anadilde veya hedef yabancı dilde basit cümlelerden karmaşık cümlelere veya tam tersi karmaşık cümlelerden basit cümlelere çeviriler yaparak dil edincini anadilde ve hedef yabancı dilde kazanmaktadırlar.

Yabancı dil edinci açısından dil kullanımı anadil ve yabancı dil açısından da yoğun olarak işlenen bu derste sınıf içerisinde bulunan öğrencilerin Almanca dil seviye farklılıkları sorun çıkartabilmektedir. Bölümde daha önce Almanca öğretimi almış veya Almanya’dan üniversiteye okumaya gelmiş olan öğrenciler dersin sözlü katılımı olması sebebi ile daha aktif katılımlarda bulunurlarken diğer öğrenciler pasif kalabilmektedirler. Bu durum dil edinci kazanımını bir kesim öğrenci için aktif şekilde olumlu gösterse de geriye kalan kesimdeki öğrenciler için aynı durum söz konusu olmamaktadır.

“Çeviri Uygulamaları I” ve “Çeviri Uygulamaları II” derslerinin amacı ilk yıldan itibaren, öğrencilerine kariyerlerinin uygulama kısmı hakkında genel bir görüşe sahip olmalarını sağlamak, sonraki senelerde alacakları uygulamaları dersler için temel oluşturmak, dil becerilerini (anadil, yabancı dil) geliştirmek ve temel seviyede bilgisayar destekli araçların nasıl kullanıldığını öğretmek ve geliştirmektir. Dersler bilgisayar laboratuvarında yapılmaktadır. Her ders Türkçe veya Almanca farklı bir metin öğrencilere verilmekte veya metinlerin sadece dilsel olarak değil şablon/şekil olarak da hedef dile aktarımı beklenmektedir. Ders esnasında koşturucu metin kullanımı ve arşiv oluşturmak da dersin kazanımlarındandır. Laboratuvarda gerçekleştirilen uygulamalı çeviri dersin öğrencilerin terminoloji kullanımını ve yabancı dil edinci kazanımı olan öğrencinin bunu pratiğe dökmesi ile dil edincini anadilde de yabancı dilde de sağlamlaştırmakta ve geliştirmektedir. Dil edinci açısından uygulamalı, teorik ve teknolojik olarak donanımlı bir ders olarak değerlendirilebilmektedir.

“Almanca I” dersi bir nevi hazırlık sonrası dil edinci kazanımını devam ettirme niteliğinde verilen bir derstir. Dersin amacı; Çeviri edincini destekleyici Almanca öğretimini devam ettirme ve iletme. Okuma, yazma, dinleme, konuşma ve gramer olarak beş ana ders üzerinden iletlenen bu derste temel anlamıyla dil edinci kazanımı için verilmekte olduğu söylenebilir. Lisans boyunca verilmekte olan zorunlu Almanca derslerinin amacı öğrencilerin hazırlıkta kazanımını sağladıkları yabancı dil edincilerini devam ettirmek ve geliştirmektir.

“Yazılı Anlatım” dersinde amaç, öğrencilerin ifade yeteneğini ve Almanca ifade yeteneğini geliştirmektir. 1. Yarıyıl zorunlu olarak verilen “Sözlü Anlatım” dersi ile aynı amaç ve hedefleri taşımakta olan bu dersin farkı dersin sözlü olarak değil de yazılı olarak ilerlemesidir. Almanca ve Türkçenin aktif olarak kullanılması dil edinci kazanımını destekler niteliktedir. “Sözlü Anlatım” dersinin aksine derse katılımlar daha yüksek oranda görülebilmektedir.

B Grubu

“Dilbilim” ve “Dilbilim II” derslerinin amacı direkt olarak yabancı dil edinci kazanımı sağlamak olmamasına karşın dersin amacı dilin oluşumunu, dillerin gelişimi ve birbirleriyle olan etkileşimi ve 21. yüzyıl dil akımları ile alakalıdır.

C Grubu

“Türk Dili” dersi üniversite zorunlu dersi olarak Sakarya Üniversitesi bünyesindeki bütün birinci sınıf öğrencilerine online sistem üzerinden verilmekte olan ve yabancı dil edincine katkı sağlamayan bir derstir.

“Çeviri ve Çevirmenliğe Giriş I” ve “Çeviri ve Çevirmenliğe Giriş II” dersleri alanına uygun temel öğretim derslerinden biridir. Çevirmen adayları için gerçek anlamda alınması gereken temel içerik ve amaca sahip bir ders olsa da yabancı dil edincine katkısı bulunmamaktadır.

Tablo 4. 3. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
ATA 201	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
AMT 211	İngilizce I. Yabancı Dil I	Zorunlu	İngilizce	2+0	2	4
AMT 201	Çeviri Kuramları I	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
AMT 203	Metindilbilim I	Zorunlu	Türkçe	3+0	3	4

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 221	Uzmanlık Alan Çevirileri	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
AMT 235	Almanca III	Zorunlu	Almanca	3+3	5	6
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	4
Toplam					22 +	30

Tablo 5. 3. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 225	Karşılaştırmalı Ülke Bilgisi I	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
AMT 215	Karşılaştırmalı Yapı Çözümlenmeleri I	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
AMT 217	Kültür ve İletişim I	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
AMT 227	Sözlü İletişim I	Seçmeli	Almanca	2+0	2	4
AMT 229	Yazılı ve Sözlü Metin Aktarımı I	Seçmeli	Almanca	2+0	2	4
AMT 223	Bilgisayar Destekli Çeviri I	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
AMT 231	İnteraktif Almanca I	Seçmeli	Almanca	2+0	2	4

Tablo 6. 4. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
ENF 202	Temel Bilgi Teknolojisi Kullanımı	Zorunlu	Türkçe	2+1	3	4
AMT 234	3. Yabancı Dil I	Zorunlu	Rusça	4+0	4	4
AMT 202	Çeviri Kuramları II	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
AMT 204	Metindilbilim II	Zorunlu	Türkçe	3+0	3	4
AMT 222	Çevirmenler İçin Türkçe	Zorunlu	Almanca	4+0	4	4
AMT 236	Almanca IV	Zorunlu	Almanca	3+3	5	6
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	4
Toplam					23 +	30

Tablo 7. 4. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 212	İngilizce I. Yabancı Dil II	Seçmeli	İngilizce	2+0	2	4
AMT 226	Karşılaştırmalı Ülke Bilgisi II	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
AMT 216	Karşılaştırmalı Yapı Çözümlenmeleri II	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
AMT 218	Kültür ve İletişim II	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
AMT 228	Sözlü İletişim II	Seçmeli	Almanca	2+0	2	4
AMT 230	Yazılı ve Sözlü Metin Aktarımı II	Seçmeli	Almanca	2+0	2	4
AMT 224	Bilgisayar Destekli Çeviri II	Seçmeli	Türkçe	2+0	2	4
AMT 232	İnteraktif Almanca II	Seçmeli	Almanca	2+0	2	4

A Grubu

“İngilizce I. Yabancı Dil I” ve “İngilizce I. Yabancı Dil II” derslerinde İngilizce gramer yapılarının ve kullanım çeşitliliğinin hatırlatılması ile beraber bu yapılar derste sunulan çeşitli metinler aracılığı ile okuma ve konuşma becerisinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Derste kullanılmakta olan; Soru-Cevap, Alıştırma ve Uygulama, Gösterip Yaptırma, Bireysel Çalışma, Grup Çalışması, Beyin Fırtınası ve Tartışma öğretim yöntemleri ile birlikte öğrencilerin gramer yapısını uygulamalarla kullanabilmeleri, metinler hakkında konuşabilmeleri ve düşüncelerini/görüşlerini akıcı bir şekilde belirtebilmeleri, dili etkin kullanmak için yabancı dilin şekli, anlamı ve işlevi hakkındaki bilgileri farklı etkinliklerle yabancı dile uygulayabilmeleri sağlanmaktadır. 3. yarıyılı zorunlu olarak verilmekte olan bu ders 4. yarıyılı seçmeli olarak öğrencilere sunulmaktadır. Böylelikle dil öğretiminin sürekliliği öğrencinin kendi inisiyatifine bırakılmaktadır. Zorunlu ve seçmeli olarak verilen bu dersin haftalık programda 2şer saatlik ders süresinin yanında 2 saatte öğrencilerden ders dışı çalışma beklenmektedir. Bunun sebebi öğrenciyi ders sonrası bir sonraki haftaya kadar dil öğretimi konusunda meşgul etmektir. Bu sayede öğrenci ders saatleri dışarısında da yabancı dile maruz kalarak öğretimini güçlendirebilmektedir.

“Almanca III” ve “Almanca IV” bir önceki dönemlerin tekrarı ve devamı niteliğinde verilmekte olan bu derslerde; Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama, Gösteri ve Bireysel Çalışma öğretim yöntemleri kullanılarak öğrencilerin esasında yabancı dil edincini kazanmalarını sağlayarak çeviri edincini desteklemek amaçlanmaktadır. Haftalık 5er saatten verilmekte olan ders sürecinin dışında öğrencilerin 1er saat daha fazladan Almanca ile ilgili ders yüküne sahip oldukları görülmektedir.

“Karşılaştırmalı Yapı Çözümlemeleri I” ve “Karşılaştırmalı Yapı Çözümlemeleri II” derslerinde Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama, Grup Çalışması, Örnek Olay, Bireysel Çalışma, Problem Çözme ve Proje Temelli Öğrenme öğretim yöntemleri ile cümlelerin unsurlarını iki dilde tanımlanmakta, cümle yapıları tanımlanmakta ve karşılaştırılarak cümle öğeleri belirlenmektedir. Bu sayede Türkçe ve Almancayı kelimeler, kelime türleri ve işlevleri ve cümle yapısı açısından karşılaştırabilmek ve cümle yapısını karşılaştırarak tanınması

amaçlanmaktadır. Bu derslerde haftalık ders saatlerinin iki katı kadar ders dışı çalışmalara gereksinim olduğu verilen tablolarda görülmektedir.

“Sözlü İletişim I” ve “Sözlü İletişim II” derslerinde yazılı, görsel ve işitsel materyallerin kullanılması ile öğrencilerin Almanca telaffuzları, kendilerini ifade sözlü bir şekilde ifade etmeleri ve anlatmaları sağlanmaktadır. Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama, Gösteri, Gösterip Yaptırma, Rol Oynama, Grup Çalışması ve Bireysel Çalışma öğretim yöntemleri kullanılmakta olan bu derste öğrencilere Türkiye ile ilgili Almanca metinler verilmekte ve bu metinler üzerine Almanca konuşmaları beklenmektedir, bu eylem aynı şekilde yazılı olarak da yapılmaktadır. Materyal değişikliği ile dönem içerisinde yazılı, görsel ve işitsel olarak öğrencilere sunulan Almanca-Türkçe, Türkçe-Almanca dil çifti arasında yürütülerek devam etmektedir.

“Yazılı ve Sözlü Metin Aktarımı I” ve “Yazılı ve Sözlü Metin Aktarımı II” derslerinde öğrencilerin gördüğü, dinlediği ve okuduğunu metinleri anlayarak kendi cümleleri ile sözlü veya yazılı anlatmaları ve aktarmaları amaçlanmaktadır.

“İnteraktif Almanca I” ve “İnteraktif Almanca II” derslerinin içeriğinde multimedya kaynakları ve interaktif araştırma yardımıyla, çeşitli güncel konuları uygulayarak Almanca kelime haznesini ve Almanca sözlü becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

“3. Yabancı Dil I” dersinde öğrencilere ders saatlerinin dışında iş yükü verilmemektedir. Öğretim dili Rusça olan bu derste en temelden başlanarak dil öğretimi sıfırdan verilmektedir.

“Çevirmenler İçin Türkçe” zorunlu olarak verilmekte olan bu ders herhangi bir dil bölümünde okuyan öğrenciler için temel alınması gereken bir dil edinci kazanımı denilebilir. Öğrencinin anadilinde dil öğrenimi sağlamakta olan bu dersin amacı, Türkçe'nin yapısı ve kaynağı hakkında temel kararlar vermek, karşılaştırmalı dil araştırması yapmak, Türkçe yazılı ve sözlü anlatımların türleri, yöntemleri ve teknikleri hakkında bilgi vermek, yazılı ve sözlü dil kullanımındaki eksiklikleri gidermek için pratik araştırmalar yapmaktır.

B Grubu

“Uzmanlık Alan Çevirileri” dersinin temel amacı çeviri edinci gelişimini sağlamak olsa da alt edinç olarak ele alınan dil edinci noktasında da etkili bir ders olarak bakılabilir. Ders esnasında yapılmakta olan hukuk, sağlık, ticaret, medya ve benzeri özel alan içerikli metinlerin kaynak dilde çözümlenmeleri ve Türkçe/Almanca, Almanca/Türkçe çevirileri yapılmaktadır. Çözümler ve yapılan çeviri eylemleri ile kazanımı sağlanacak çeviri, alan, kültür, metin edinçlerinin yanında dil edincinin de kazanımı göz ardı edilemeyecek etkinlikte sağlanmaktadır.

“Bilgisayar Destekli Çeviri I” ve “Bilgisayar Destekli Çeviri II” dersinde ağırlıklı olarak öğrencilere kazandırılması amaçlanan teknoloji edinci olsa da ders içerisinde çeviri uygulamalarının kullanımı/gösterimi amaçlı yapılmakta olan Almanca-Türkçe, Türkçe-Almanca çeviriler ile beraber dolaylı yoldan dil edinci kazanımının sağlanmakta olduğu söylenebilir.

C Grubu

“Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi” ve “Temel Bilgi Teknolojisi Kullanımı” dersleri birinci yarıyıldan verilmekte olan “Türk Dili” dersi gibi üniversite zorunlu derslerindedir.

“Çeviri Kuramları I” ve “Çeviri Kuramları II” derslerinde kuramlar ve kuramcılar doğrultusunda ilerlenmekte, çeviriye kuramsal yaklaşım sağlanmakta ve bakış açılarını şekillendirmek amaçlanmaktadır.

“Metindilbilim I” ve “Metindilbilim II” dersleri metin edinci çerçevesinde ilerlemektedir. Metin türleri, yapılar ve tanımları betimlenmekte ve metindilbilimcilerin görüşleri ile farklı bakış açıları ile yaklaşılmaktadır.

“Karşılaştırmalı Ülke Bilgisi I”, “Karşılaştırmalı Ülke Bilgisi II” ve “Kültür ve İletişim I” ve “Kültür ve İletişim II” derslerinde tamamen kültür edinci kazanımı amaçlanmaktadır.

Tablo 8. 5. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 333	Multimedya Çevirileri I	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
AMT 301	Çeviri Yöntemleri I	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
AMT 331	Sözlü Çeviri Çalışmaları I	Zorunlu	Almanca	4+0	4	4
AMT 347	Almanca V	Zorunlu	Almanca	4+2	5	6
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	6

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	6
Toplam					17 +	30

Tablo 9. 5. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 325	Ardıl Çeviri Teknikleri I	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6
AMT 335	Çeviri Amaçlı Metin Çözümlemesi I	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6
AMT 329	Çeviride Araştırma Yöntemleri I	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
AMT 311	İngilizce I. Yabancı Dil III	Seçmeli	İngilizce	3+0	3	6
DIL 331	Rusça II. Yabancı Dil I	Seçmeli	Rusça	3+0	3	6
AMT 337	Ticari Yazışmalar I	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6
AMT 341	Hukuk Alanı Bilgisi	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
AMT 313	Söylem Çözümlemesi	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
AMT 343	Yerelleştirme	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
AMT 345	Uygulamalı Çeviri Atölyesi I	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
AMT 339	Ekonomi Almancası I	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6

Tablo 10. 6. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 302	Çeviri Yöntemleri II	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
AMT 332	Sözlü Çeviri Çalışmaları II	Zorunlu	Almanca	4+0	4	4
AMT 334	Multimedya Çevirileri II	Zorunlu	Türkçe	4+0	4	4
AMT 348	Almanca VI	Zorunlu	Almanca	4+2	5	6
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	6
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	6
Toplam					17 +	30

Tablo 11. 6. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 326	Ardıl Çeviri Teknikleri II	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6
AMT 336	Çeviri Amaçlı Metin Çözümlemesi II	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6
AMT 330	Çeviride Araştırma Yöntemleri II	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
AMT 312	İngilizce I. Yabancı Dil IV	Seçmeli	İngilizce	3+0	3	6
DIL 332	Rusça II. Yabancı Dil II	Seçmeli	Rusça	3+0	3	6
AMT 338	Ticari Yazışmalar II	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6
AMT 342	Hukuk Alanı Çevirisi	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
AMT 314	Edimibilim ve Uygulamaları	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
AMT 346	Oyun Yerelleştirme	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6
AMT 344	Uygulamalı Çeviri Atölyesi II	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	6

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 340	Ekonomi Almancası II	Seçmeli	Almanca	3+0	3	6

A Grubu

“Sözlü Çeviri Çalışmaları I” ve “Sözlü Çeviri Çalışmaları II” derslerinde kaynak dildeki konuşma metinlerinin erek dile aktarılması ile ilerlenmektedir, bu sayede öğrenci yoğun ve aktif bir şekilde yabancı dile maruz kalmaktadır.

“Almanca V” ve “Almanca VI” dersleri hazırlıktan bu zamana zorunlu olarak verilmekte olan temel yabancı dil edinci kazanımı amaçlayan dil öğretimi derslerinin devamı niteliğindedir. Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama, Bireysel Çalışma ve Proje Temelli Öğrenme öğretim yöntemleri ile yabancı dil edinci kazanımı sağlanmaya çalışılmaktadır.

“Ardıl Çeviri Teknikleri I” ve “Ardıl Çeviri Teknikleri I” derslerinde farklı alanlara ait kaynak konuşma metinlerinin ardıl olarak erek dile aktarımın gelişimi amaçlanmaktadır. Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama, Gösteri, Gösterip Yaptırma, Rol Oynama, Grup Çalışması, Bireysel Çalışma öğretim yöntemleri ile ilerlenen bu derste öğrencilere haftalık ders saati kadar iş yükü düşmektedir. Aktif ve yoğun şekilde yabancı dil edinci kazanımı sağlanmaya çalışılmaktadır.

“İngilizce I. Yabancı Dil III” ve “İngilizce I. Yabancı Dil IV” dersleri bir önceki dönemlerdeki İngilizce derslerinin devamı niteliğinde olup derslerde “Anlatım, Soru-Cevap, Tartışma, Alıştırma ve Uygulama, Gösterip Yaptırma, Grup Çalışması, Beyin Fırtınası, Problem Çözme, Deney / Laboratuvar ve Bireysel Çalışma” öğretim yöntemleri kullanılmaktadır. Yabancı dil edinci kazanımı temel amaç olan bu derslerin haftalık ders saati üç olmasına karşın öğrencilerin ders saatlerinin dışında üç saat daha fazladan yabancı dille alakadar olmaları beklenerek aktif olarak yabancı dile maruz kalmaları beklenmektedir.

“Rusça II. Yabancı Dil I” ve “Rusça II. Yabancı Dil II” derslerinin amacı, öğrencilerin duygu ve fikirlerini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilmeleri için iyi bir temel gramer kuralları oluşturabilmek ve öğrencileri yazılı ve sözlü olarak yabancı dili kullanma becerisi kazandırabilmektir. Dersler anlatma, alıştırma ve uygulama yöntemleri ile yürütülmektedir.

B Grubu

“Multimedya Çevirileri I” ve “Multimedya Çevirileri II” derslerinin amacı tekdüze çevirinin bir kenara bırakılıp çevirinin sadece kağıt kalemle değil dijital ortamda görsel, işitsel ve benzeri pek çok opsiyonla yapılmakta olduğunu kazandırmaktır. Teknoloji edinci başlığı altına alınabilecek bu derslerde aynı zamanda ders esnasında aktif olarak çeviri yapıldığı için yoğun yabancı dil kullanımı ile yabancı dil edincine dolaylı yoldan kazanım sağlanmaktadır.

“Çeviri Yöntemleri I” ve “Çeviri Yöntemleri II” derslerinde öğretilen çeviri yöntemleri kullanılarak öğrencilerden çeviri yapması istenmektedir bu sayede temelinde ele alınmamış olsa bile yapılan çeviriler kullanılan yöntemler sayesinde yabancı dil edincine katkıda bulunmaktadır.

“Çeviri Amaçlı Metin Çözümlemesi I” ve “Çeviri Amaçlı Metin Çözümlemesi II” alanına uygun temel öğretim derslerindedirler. Asıl amacı metin edinci olsa da derste ele alınan Türkçe-Almanca, Almanca-Türkçe metin çözümlemeleri, metin karşılaştırmaları sayesinde yabancı dil edincine de katkı sağlanmaktadır. Alıştırma ve Uygulama, Beyin Fırtınası, Problem Çözme, Gösteri, Gösterip Yaptırma, Benzetim, Grup Çalışması ve Anlatım öğretim yöntemleri kullanılan bu derslerin haftalık üçer saatlik ders sürelerinin yanı sıra öğrencilere üçer saatlik daha iş yükü verilmektedir.

“Ticari Yazışmalar I”, “Ticari Yazışmalar II”, “Hukuk Alanı Bilgisi”, “Hukuk Alanı Çevirisi”, “Ekonomi Alıncası I” ve “Ekonomi Alıncası II” dersleri öğretimi sonucunda öğrencilerin çeviri sürecini veya ürününü, diller arasındaki kültürel farklılıkları ve mesleki terminolojiyi dikkate alarak, ilgili sorunları anlama, açıklama, çözme ve modern yöntemleri uygulama becerisine sahip olmaları beklenmektedir. Derslerin temel amacı uzmanlık edincini kapsamakta olsa bile ders içerisinde yapılmakta olan çeviri uygulamalarından, yabancı dillerin alan özelinde benzerlik/farklılık yönleri öğretiminden kaynaklı yabancı dil edincini de dolaylı yoldan kapsamaktadırlar.

“Uygulamalı Çeviri Atölyesi I” ve “Uygulamalı Çeviri Atölyesi II” dersleri kapsamında farklı uzmanlık alanlarındaki metin türleri üzerinde çeviri çalışmaları yapılmaktadır. Bu sürece kadar edinilmiş olan teorik bilgilerin gerçekçi bir çeviri ortamında pratiğe dökülmesi amaçlanan

bu derste yabancı dil edinci kazanımı asıl olarak amaçlanmasa bile derste yapılmakta olan tek eylemin çeviri olması açısından öğrenciler devamlı olarak yabancı dile maruz kalarak bu edinci kazanımını sağlamaktadırlar.

C Grubu

“Çeviride Araştırma Yöntemleri I” ve “Çeviride Araştırma Yöntemleri II” derslerinin amacı, öğrencileri çeviri araştırma yöntemlerinin ve uzman araştırma tekniklerinin önemi konusunda bilinçlendirmektir. Çeviri ve bilgi arasındaki ilişkiyi kurar, yeterli ve güvenilir bilginin ekonomik olarak nasıl elde edileceği konusunda yöntemsel bilgi ve deneyim kazanımını amaçlamaktadır. Dersin içeriğinde yabancı dil edinci kazanımına dair bir öğretim bulunmamaktadır.

“Söylem Çözümlemesi” dersleri Anlatım, Soru-Cevap ve Tartışma öğretim yöntemleri ile iletılmektedir. Öğrencilere anlam bilimiyle ilgili bilgi verilmesi, çeşitli anlam yöntemlerinin aktarılması ve çeviri esnasında meydana gelen anlam sorunlarının giderilmesi amaç edinilmektedir.

“Yerelleştirme” ve “Oyun Yerelleştirmesi” derslerinde bir çeviri yöntemi olan yerelleştirmenin tanımı, kavranması, uygulama şekilleri ve bunların incelenmesi gibi temelde yöntemin kazanımını amaçlayan ve “Oyun Yerelleştirmesi” dersi ile özel alana girilerek daha detaylı öğretim amaçlanmaktadır.

“Edimbilim ve Uygulamaları” dersinde edimbilimin içeriği, detayları ve örnekleri üzerinde durulmaktadır.

Tablo 12. 7. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 435	Staj	Zorunlu	Türkçe	0+1	1	5
	Üniversite Ortak Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
	Girişimcilik ve Proje Yönetimi	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
Toplam					1 +	30

Tablo 13. 7. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 405	Çeviribilim I	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 419	Sözlü Çeviri Çalışmaları III	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5
AMT 409	Uluslararası İlişkiler Alanı Çevirileri I	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5
AMT 413	Almanca-İngilizce Metin Çevirileri I	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5
AMT 431	Çeviri Eleştirisi I	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 433	Çeviri Projeleri	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 425	Edebiyat Kavramları I	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 427	Günümüzde Çeviri ve Çevirmenlik I	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 411	İngilizce I. Yabancı Dil V	Seçmeli	İngilizce	4+0	4	5
DIL 431	Rusça II. Yabancı Dil III	Seçmeli	Rusça	4+0	4	5
AMT 423	Simultane Çeviri Teknikleri I	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5
AMT 439	Toplum Çevirmenliği I	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 441	Kontrol-Okuma-Düzeltilme	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 443	Farklı Metin Çevirileri I	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 437	Çeviri Tarihi I	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	5
AMT 447	Almanca VII	Seçmeli	Almanca	2+2	3	5
AMT 445	Sağlık Alanı Çevirileri I	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5

Tablo 14. 8. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 498	Bitirme Çalışması	Zorunlu	Türkçe	0+4	4	10
	Üniversite Ortak Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
	Fef-Bölüm Seçmeli	Seçmeli	Türkçe	-	-	5
Toplam					4 +	30

Tablo 15. 8. Yarıyıl Ders Planı

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 406	Çeviribilim II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 420	Sözlü Çeviri Çalışmaları IV	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5
AMT 410	Uluslararası İlişkiler Alanı Çevirileri II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 404	Çeviri Eleştirisi II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 426	Edebiyat Kavramları II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 428	Günümüzde Çeviri ve Çevirmenlik II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 412	İngilizce I. Yabancı Dil VI	Seçmeli	İngilizce	4+0	4	5
DIL 432	Rusça II. Yabancı Dil IV	Seçmeli	Rusça	4+0	4	5
AMT 424	Simultane Çeviri Teknikleri II	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5

Kodu	Ders	Tür	Dil	T+U Saat	Kredi	AKTS
AMT 408	Teknik Çeviri	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 414	Almanca-İngilizce Metin Çevirileri II	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5
AMT 440	Toplum Çevirmenliği II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 442	Medya Çevirisi	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 444	Farklı Metin Çevirileri II	Seçmeli	Türkçe	4+0	4	5
AMT 438	Çeviri Tarihi II	Seçmeli	Türkçe	3+0	3	5
AMT 448	Almanca VIII	Seçmeli	Almanca	2+2	3	5
AMT 446	Sağlık Alanı Çevirileri II	Seçmeli	Almanca	4+0	4	5

A Grubu

“Sözlü Çeviri Çalışmaları III” ve “Sözlü Çeviri Çalışmaları IV” dersleri 5. ve 6. yarıyıllarında zorunlu olarak verilmekteyken lisans öğretiminin son iki yarıyılında seçmeli olarak verilmektedir. Dersin amacı kaynak dilde verilmekte olan konuşma metinlerinin erek dile sözlü olarak aktarımı sağlanmasıdır, böylelikle yabancı dil edinci kazanımına katkıda bulunmaktadır.

“İngilizce I. Yabancı Dil V” ve “İngilizce I. Yabancı Dil VI” dersleri yabancı dil edinci kazanımını temel almakta olan önceki dönemlerin devamı niteliğindedir. Öğrencilerin İngilizce okuduğunu anlama ve konuşma becerilerini geliştirmeleri ve çeşitli türlerdeki metinler üzerinde çeviri yapabilmeleri amaçlanmaktadır.

“Rusça II. Yabancı Dil III” ve “Rusça II. Yabancı Dil IV” derslerinde bir önceki yarıyıllarda kazanımı sağlanan yabancı dil edincinin devamı olarak Türkçe-Rusça çeviri metinlerinde gramer yapılarının etkili bir şekilde kullanımı ile ilerlemektedir.

“Almanca VII” ve “Almanca VIII” derslerinde Almanca konuşma becerisinin gelişimi üzerine yürütülmektedir. Çeviri edincini desteklemek amacıyla Almanca dil öğretimi, yabancı dil edici, kazanımının devam ettirilmesi ve ilerletilmesi amaçlanmaktadır.

B Grubu

“Staj” dersinde öğrencilerde okul dönemi dışında 20 iş günü olmak üzere çeviri sektöründe yer almakta olan bir kurumda staj dönemleri yapılması beklenmektedir. Staj süresince öğrenciler hem mesleğe giriş yaparken aynı zamanda işleri gereği çeşitli alanlarda ve

farklı yöntemlerde çeviriler yapmakta ve bu sadece yabancı dil edinci kazanımlarını güçlendirmektedirler.

“Uluslararası İlişkiler Alanı Çevirileri I”, “Uluslararası İlişkiler Alanı Çevirileri II”, “Edebiyat Kavramları I”, “Edebiyat Kavramları II”, “Simultane Çeviri Teknikleri I”, “Simultane Çeviri Teknikleri II”, “Toplum Çevirmenliği I”, “Toplum Çevirmenliği II”, “Sağlık Alanı Çevirileri I”, “Sağlık Alanı Çevirileri II”, “Teknik Çeviri” ve “Medya Çevirisi” derslerinin tümü seçmeli olarak öğrencilere sunulmaktadır. Ders içeriklerinin farklılık göstermesine karşın hepsinin tek bir ortak noktası bulunmaktadır; konu ve uzmanlık edinci. Farklı derslerde farklı konular, metinler, uzmanlık alanları işlenmektedir ancak her derste uzmanlık alanlarına uygun olan metinler üzerinden kaynak dilden erek dile çeviriler yapılarak yabancı dil edincine dolaylı olarak katkı sağlanmaktadır.

“Almanca-İngilizce Metin Çevirileri I” derslerinde yabancı dil edinci hakimiyeti kabul edilerek ders sürecinde bir dilden başka bir dile çeviri yapabilme becerisi, çeviri edinci, kazandırmak amaçlanmaktadır. Derste yapılmakta olan yabancı dil yapı çözümlenmeleri ve çeviriler sayesinde yabancı dil edinci kazanımına da katkıda bulunmaktadır.

“Çeviri Projeleri” dersinde öğrencilerin çeviri eylemini baştan sona tüm aşamaları ile tamamlama sürecinin uygulamalı olarak kazanımları amaçlanmaktadır. Çeviri öncesi-süreci-sonrası aşamalarının kazanımı uygulamalı olarak sağlanmakta olması sebebi ile öğrenciler yabancı dil edinci kazanımını da dolaylı olarak sağlamaktadırlar.

“Kontrol-Okuma-Düzeltilme” dersinde metin incelemeleri yapılmaktadır. İncelemelerde metnin oluşunda dil, kültür, çeviri türü ve benzeri parametreler göz önüne alınarak yapılmaktadır. Yabancı dil edinci öğretimi ile birincil bir bağlantısı olmasa bile metin incelemelerinde dilin doğru kullanımına bakılırken eksik kalınan yerlerde veya doğru olunan ama öğrenci tarafından bu bilgiye sahip olunmaya durumlarda yabancı dil edinci kazanımı dolaylı olarak sağlanmaktadır.

“Farklı Metin Çevirileri I” ve “Farklı Metin Çevirileri II” derslerinde çeşitli alanlarda seçilmiş olan metinlerin çevirisi yapılmaktadır ve ortaya çıkan erek metnin sorunlarının analizi ve çözümlenmesi yapılmaktadır.

C Grubu

“Çeviribilim I” ve “Çeviribilim II” derslerinde çevirinin eylemden çeviribilime geçiş sürecini incelemek, çeviribilim kuramlarını, kuramcılarını tanımak ve teoride olan bilgilerin pratikte incelemelerinin yapılması amaçlanmaktadır.

“Çeviri Eleştirisi I” ve “Çeviri Eleştirisi II” derslerinde öğrencilerin çeviri eleştirisi alanında modern yaklaşımlar incelenerek, çeviribilimsel yaklaşımın ve eleştirel bilincin kazanımı amaçlanmaktadır.

“Günümüzde Çeviri ve Çevirmenlik I” ve “Günümüzde Çeviri ve Çevirmenlik II” derslerinin amacı, çağdaş çeviri yöntemlerini ve uygulamalarını öğrencilerin daha önce öğrendikleri bakış açısıyla incelemektir.

“Çeviri Tarihi I” ve “Çeviri Tarihi II” derslerinde çevirinin tarihi, doğuda ve batıda gerçekleşen çeviri etkinlikleri, çevirmen bilim adamları kısacası çevirinin/çeviribilimin temel evreleri işlenmektedir.

2.1. Yabancı Dil Öğretimi Konusunda Yapılan Röportaj Değerlendirmeleri

Akademik Çeviri Öğretiminin yabancı dil öğretimini araştıran bu çalışmada, konunun uzmanlarından veri toplamak için röportaj soruları hazırlanmıştır. Bu sorular aşağıdaki gibi özetlenebilir: Akademik çeviri öğretiminin yabancı dil öğretimi kısmında, öğretim yöntemi olarak dilbilgisi odaklı mı olduğu, dilbilgisine ek olarak uzmanlık alanlarına yönelik çalışmalarda bulunup bulunulmadığı, çeviri teknolojilerini dil edinci kazanımında ne derece kullanıldığı, dil edinci kazandırma gayesinde hangi öğretim yöntemlerini kullanıldığı ve benzeri sorulara aranan cevaplar bu alanda uzman kişilere, E-posta yoluyla iletilip aynı aracı ile yanıtlanmıştır. Ön test bağlamında araştırma-röportaj-soruları doğruluk-güvenilirlik denetimine tabi tutulmuş ve çeviri öğretimi alanında uzman akademisyen tarafından denetlenmiş, gerekli görülen düzenlemelerden sonra veri toplanmasına başlanmıştır. Öğrencilerle yapılan röportajda ise uzman kişilere yöneltilen sorulara karşılık alınan amaç ve sonuç bağlamında verilen öğretimde neyi, ne kadar aldıkları genelinde sorular yöneltilmiştir.

Hazırlık sınıfı öğrencileri ilk kez Almanca ile yabancı dil olarak karşılaştıklarından önceliğin Almanca diline hakim olmalarını sağlamak ve bu doğrultuda okuma, dinleme,

konuşma, yazma ve gramer becerilerini edinebilecekleri bir öğretimde programı uyguladıkları görülmektedir. Dil edinci kazanımı konusunda hazırlık sınıfında yapılan bu kategorize öğretim sistemi röportaj yapılan öğrenciler tarafından da olumlu karşılanan bir dil öğretim yöntemi olarak değerlendirilmektedir. Hazırlık sınıfı dil öğretimi özelinde video veya film izleme alıştırmaları ve her ünitenin sonunda yer alan çeşitli oyun ve uygulamalar ile interaktif ve anında yapma yoluyla online olarak pekiştirme yapılmaktadır. Lisans hazırlık olarak öğretim verildiği için hazırlık sınıflarında metin oluşturma yöntemi, çeşitli web tabanlı uygulamalar ile dil öğretimi verilse de öğrencilerin yabancı dili henüz öğrenmekte ve geliştirmekte oldukları için çeviri terimcesi bağlamında bir öğretim olmadığı belirtilen öğretim sistemi sonucunda lisans öğretimine geçen öğrenciler bu konuda yetersiz kaldıklarını söylemektedirler.

Dil öğretimi kapsamında sadece çevirmenlik odaklı bir dil öğretimi olmadığı, genel bir dil öğretimi söz konusu olduğu, tüm edinçleri ve sosyal bilimleri, hepsinden genel bir alan bilgisi olarak, kapsayacak şekilde genel çerçevede bir dil öğretimi verilmektedir. Dilbilim ve dilbilgisi öğretiminin dil öğretimi sürecinde kendiliğinden geliştiği belirtilmektedir. Tümdengelim yöntemi beraberinde öğrenci odaklı, iletişimsel yöntemin esas alındığı “yaparak, yaşayarak” öğrenmenin ön planda olduğu bir dil öğretimi verilmeye çalışıldığı belirtilmektedir. Çeviri dersleri kapsamında ise sadece çeviri edinci kazanımı sağlandığı, dil edincinin hazırlık sınıfında verildiği ve lisans boyunca da verilmeye devam edildiği için çeviri derslerinde dil edinci kazanımı güdülmediği söylenmektedir.

Röportaj yapılan öğrencilerin ders planları genelinde farklı uzmanlık alanlarında dil edinci kazanmaya yönelik ders seçimi yapmak istediklerinde ortak paydada bulunduğu sorunların başında;

- maksimum kredi sayısı dolduğundan öğretimini almak istedikleri bazı dersleri seçemedikleri,
- istedikleri dersleri kredi sayısına tamamlayarak seçtikleri halde ders kontenjanının yeterli sayıda öğrenci sayısına ulaşmadığı için açılmaması
- seçtikleri derslerde öğrenci sayısının fazlalığı sebebi ile ders işlenişinin yetersiz kalabildiği gelmektedir.

Öğrencilerden bazıları ise temel kazanım amacı direkt dil edinci olan Almanca derslerinin hazırlık sınıfı sonrasında saat bazında yetersiz gördüğünü söylemektedir. Öğrenciler çeviri edinci ve dil edinci ağırlıklı dersler görmek istediklerini dile getirmektedirler.

Öğrencilerle yapılan röportajlarda dil edinci kazanımına yönelik en temel etkenlerde ise bölümün öğretim dilinin Almanca olmasına rağmen bölüme İngilizce sınavı ile alım yapılmasıdır. Buna ek olarak da bölümde öğretim görmekte olan Almanya’da bir süreliğine yaşamış veya orada öğretim almış öğrencilerin bulunmasıdır. Bu durumun dil edinci kazanımı noktasında her iki taraf içinde olumsuz etken olduğu gözlemlenmektedir.

SONUÇ

İncelenen ders planları, program çıktıları, derslerin hedef ve amaçları parametrelerinin yanı sıra yapılan röportajda alınan cevaplarla birlikte söylenebilir ki, hazırlık sınıfında dil edinci kazanımı sadece dilbilgisi odaklı salt bir dil öğretimi olmasının yanında lisans derslerindeki dil edinci kazanımı tamamen akademik ve çeviri edinci ana başlığı altında verilmekte olan bir öğretimdir, tek amaç dil öğretimi değildir. Geçmişten günümüze bakıldığında akademik çeviri öğretimi kapsamında yabancı dil edinci kazanımı her durumda en önemli basamak olarak görülse bile dil edinci gereksinimi zamanla yerini diğer alt edinçlerle paylaşmaktadır. Bu durum karşısında dil edinci kazanımı akademik çeviri öğretimi içerisinde ana plan olarak görülse bile aslında geri planda daha doğrusu genel planda kalmaktadır. Mütercim tercümanlık bölümünde verilmekte olan birçok derste dil edinci kazanımı bir amaç değil araç olmaktadır. Ana hatları ile temel yabancı dil dersleri dışında diğer derslerde dil edinci kazanımından ziyade metin, kültür, teknoloji ve diğer edinçlere ağırlık verilmektedir. Lisans derslerinde öğrenciler dil edincine hakim kabul edilmektedir ve diğer edinçlerin kazanımı amaçlanırken yabancı dil kullanılmaktadır. Ancak dile yeterli hakimiyeti olmayan öğrenciler bu durumlarda hem dil edinci hem de diğer edinçler açısından yetersiz kalmakta ve başarısız olabilmektedirler.

Sürecin en başından incelendiğinde dil edinci bağlamında yetersiz kalınabilme durumu ilk basamak olarak bölüme giriş sınavı olarak değerlendirilebilir. Sakarya Üniversite Mütercim Tercümanlık Bölümü yabancı dil olarak Almanca öğretim vermektedir ancak bu bölüme “Alan

Yeterlilik Sınavı” İngilizce dil seçimi ile alım yapılmaktadır. Liselerde yaygın olarak her ne kadar ikinci yabancı dil Almanca verilse de lisans dersleri için bu öğretimin yeterli kalmayacağı aşikardır. Bu sebepten lisans öğretimi başlamadan muafiyet sınavında başarısız olan öğrencilere zorunlu olarak verilen hazırlık dersleri iki dönem boyunca Almanca dilbilgisi ağırlıklı geçtiği görülmektedir. B1 seviyesinde hazırlık sınıfını tamamlayabilen öğrenciler lisansta zorunlu Almanca derslerine haftada 4 saat maruz kalsalar bile lisans öğretimi ağırlıklı olarak kuram ve teknik üzerine ilerlemektedir.

Dil edinci kazanımını etkileyen çok göze gelir bir durum gibi görünmese de bölümde öğretim almakta olan öğrencilerin azınlık kısmında bulunan Almanya doğumlu veya bir süre orada öğretim almış öğrenciler bulunmaktadır. Hazırlıktan B1 seviyesinde lisansta başlayan öğrencilerle bahsi geçen azınlık öğrencilerin dil edinci kazanımını aynı düzeyle ilerleyememekle birlikte büyük bir sorun olarak nitelendirilemese dil edinci kazanımını seviyeleri açısından eşitsizlik derslerde dengesiz bir öğretime yol açabilmektedir. Bir kesim dil edinci kazanımını bağlamında geri kalırken diğer bir kesim ise olduğu yerde kalmakta ve ilerleyememektedir.

Ders kredilerinin yüksek oluşu veya bir dönemde alınabilir ders kredisinin az oluşu çeviri öğretimi başlığı altında diğer edinç kazanımlarının seçmeli derslerde verilmesiyle ders seçimlerinin alternatif olarak seçilme oranı düşmektedir. A Grubuna giren derslerin çoğunluğu zorunlu olarak verilse de dolaylı yoldan da olsa temelinde farklı uzmanlık alanlarının dil edinci bulunan B grubu derslerinin ise neredeyse hepsinin seçmeli olması ders seçimi esnasında öğrencileri arada bırakmaktadır. Seçmek istedikleri dönemlik maksimum kredi sayısına ulaştıkları için alamadıkları, seçtikleri derslerin kontenjan yetersizliğinden açılmadığı veya aldıkları açılan derslerde öğrenci nüfusunda yoğunluk oluşu gözlemlenmektedir. Kontenjanını dolduramayan dersler sebebi ile belirli derslerde biriken öğrencilerin devamlı olarak da aynı dersi seçmeleri dil edinci kazanımını tekdüze tutmakta ve kendilerini farklı alan ve yönlerde geliştirememekte veya her dönem farklı alanı seçerek aldıkları dönemlik seviyelerde kalıp dil edinçlerini her alanda geliştirememektedirler.

KAYNAKÇA

- Acar, E. N. (2017). Emt Tarafından Belirlenen Çeviri Edinci Modelinin Lisans Düzeyindeki Mütercim Tercümanlık Öğrencilerinde İncelenmesi: Trakya Üniversitesi Örneği. *Eurasian Conference On Language And Social Sciences*, 444-452.
- Akalın, R. (2016). Akademik Çeviri Eğitimi Açısından Çeviri Edinci Kavramı Ve İçerimleri. *Diyalog Interkulturelle Zeitschrift Für Germanistik*, 56-65.
- Akalın, R. (2013). Çeviribilim Araştırmalarının Çeviri Eğitimindeki Yeri Ve İşlevi - Kuram Temelinde Akademik Çeviri Eğitiminin Temel İlkelerini Belirleme Denencesi. *Doktora Tezi*. Mersin Üniversitesi.
- Akalın, R., & Gündoğdu, M. (2010). Akademik Çeviri Eğitiminin Temel İlkeleri Üzerine Düşünceler: Uygulanan Ders İzlemleri Bağlamında Hedefler Ve Beklentiler. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 79-93.
- Akdağ, A. I. (2016). Fransızca Çeviri Eğitiminde Hedefler. *Eğitim Ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 66-73.
- Albiz, Ü. (2020). Akademik Çeviri Eğitiminde Öğretim Yöntemi Olarak Yaratıcı Drama Tekniğinin Kullanılması. *Rumelide Dil Ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 937-947.
- Durukan, E. (2017). Çeviri Eğitiminde Ölçme Ve Değerlendirmenin Temeli Olarak Hedef Davranış Belirleme. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 234-248.
- Durukan, E., & Çelikay, K. (2018). Çeviri Edinci Kavramına Yönelik Kapsayıcı Bir Tanım Önerisi. *Turkish Studies*, 161-176.
- Eğitim Bilgi Sistemi*. (2021, 04 16). Sakarya Üniversitesi:
<https://Ebs.Sakarya.Edu.Tr/Birim/Cikti/36860> Adresinden Alındı
- Haldan, A. (2016). Çeviri Eğitiminde Çeviri Edinci Geliştirme Alışkanlıkları. *Doktora Tezi*. İstanbul Üniversitesi.
- Seymen, G. D. (2017). Üçüncü Kuşak Üniversite Anlayışı Çerçevesinde Türkiye'de Akademik Çeviri Eğitimi. *Doktora Tezi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı.
- Şevik, N., & Gündoğdu, M. (2018). Çeviri Eğitiminde Çevirmen Adayı Öğrencilerin Edinmesi Gereken Temel Becerilere Bir Üst Bakış. *İhlara Eğitim Araştırma Dergisi*, 78-89.

Yazar, U. (2014). Çeviribilim Bölümlerinde Verilen Derslerin, Özellikle Bilgi Teknolojileri Derslerinin, Çeviri Edinci Kazanılmasına Katkısı. *Dil Ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 88-99.

TABLolar

Tablo 1. Hazırlık Sınıfı Ders Listesi	14
Tablo 2. 1. Yarıyıl Ders Planı.....	15
Tablo 3. 2. Yarıyıl Ders Planı.....	15
Tablo 4. 3. Yarıyıl Ders Planı.....	17
Tablo 5. 3. Yarıyıl Ders Planı.....	18
Tablo 6. 4. Yarıyıl Ders Planı.....	18
Tablo 7. 4. Yarıyıl Ders Planı.....	18
Tablo 8. 5. Yarıyıl Ders Planı.....	21
Tablo 9. 5. Yarıyıl Ders Planı.....	22
Tablo 10. 6. Yarıyıl Ders Planı.....	22
Tablo 11. 6. Yarıyıl Ders Planı.....	22
Tablo 12. 7. Yarıyıl Ders Planı.....	25
Tablo 13. 7. Yarıyıl Ders Planı.....	26
Tablo 14. 8. Yarıyıl Ders Planı.....	26
Tablo 15. 8. Yarıyıl Ders Planı.....	26